

NEFORMALIOJO SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMO SISTEMOJE ĮGYTŲ KOMPETENCIJŲ VERTINIMO IR PRIPAŽINIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijoje (toliau – Kolegija) kandidatų neformaliojo suaugusiųjų švietimo sistemoje įgytų kompetencijų vertinimo rezultatai (žinios, supratimas, gebėjimai) vertinami dešimtbale kriterine vertinimo sistema, laikantis Kolegijos statuto, Studijų nuostatų, kitų Kolegijos bei Lietuvos Respublikoje galiojančių norminių teisės aktų reikalavimų ir šios tvarkos.

2. Neformaliojo mokymosi pasiekimų (toliau – pasiekimų) vertinimo ir kompetencijų pripažinimo tvarka parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymo 17 str. 4 punktu, kuris teigia, kad „Neformaliojo švietimo būdu asmens įgyta kompetencija gali būti pripažįstama kaip formaliojo švietimo programos ar kvalifikacijos dalis Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta arba aukštosios mokyklos nusistatyta tvarka“ (2003 m. birželio 17 d., Nr. IX-1630), aktuali redakcija 2010-01-21) ir 39 str. 1 punktu teigiančiu, kad „asmens formaliojo, neformaliojo ar savišvietos būdu įgyti mokymosi pasiekimai įteisinami įstatymų nustatyta tvarka išduotu dokumentu (pažymėjimu, brandos atestatu, diplomu), kurio turinį, formą ir išdavimo tvarką nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija“, ir 2010 m. gruodžio 15 d. Švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. V-2319 patvirtintomis „Neformaliojo suaugusiųjų švietimo sistemoje įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo aukštosiose mokyklose rekomendacijomis“.

3. Šioje tvarkoje vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos Švietimo įstatyme (Žin., 1991, Nr. 23-593; 2003, Nr. 63-2853), Lietuvos Respublikos Neformaliojo suaugusiųjų švietimo įstatyme (Žin., 1998, Nr. 66-1909) ir Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatyme (Žin., 2009, Nr. 54-2140) apibrėžtas sąvokas:

Kandidatas – asmuo, siekiantis, kad jo pasiekimai, įgyti mokantis neformaliai ir savaiminiu būdu, būtų pripažinti studijų rezultatais ir yra pasirašęs su kolegija kompetencijų vertinimo ir pripažinimo studijų rezultatais sutartį.

Dėstytojas – asmuo, ugantis ir mokantis studentus ir klausytojus aukštojoje mokykloje.

Kompetencija – mokėjimas atlikti tam tikrą veiklą, remiantis įgytų žinių, įgūdžių, gebėjimų, vertybinių nuostatų visuma.

Kvalifikacija – įstatymų, Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos teisės aktų nustatyta tvarka pripažintas mokėjimas ir teisė verstis tam tikra profesine veikla.

Neformalusis suaugusiųjų švietimas – asmens ir visuomenės interesus atliepiantis mokymasis, lavinimasis ar studijos, kurias baigusiam neišduodamas valstybės pripažįstamas dokumentas, patvirtinantis išsilavinimo, tam tikros jo pakopos ar atskiro reglamentuoto modulio baigimą arba kvalifikacijos įgijimą.

Neformalusis švietimas – švietimas pagal įvairias švietimo poreikių tenkinimo, kvalifikacijos tobulinimo, papildomos kompetencijos įgijimo programas.

Pažymėjimas – įstatymų nustatyta tvarka išduotas dokumentas, patvirtinantis asmens mokymosi rezultatus: švietimo programos, švietimo modulio baigimą, išsilavinimo, kvalifikacijos, kompetencijos įgijimą.

4. Neformaliojo suaugusiųjų švietimo sistemoje įgytos kompetencijos vertinamos taikant bendruosius vertinimo ir pripažinimo principus:

4.1. Prieinamumo principas. Suinteresuoti asmenys gali siekti, kad jų neformaliojo suaugusiųjų švietimo sistemoje įgytos kompetencijos būtų vertinamos ir pripažįstamos neatsižvelgiant į jų įgijimo būdą. Prieinamumas reiškia procedūrų aiškumą, lygių galimybių užtikrinimą, vertinimo esmės, reikalavimų aiškumą, vertinimo rezultatų aptarimą.

4.2. Lankstumo principas. Taikoma vertinimo metodika leidžia įvertinti kandidato neformaliojo suaugusiųjų švietimo sistemoje įgytas kompetencijas neatsižvelgiant į tai, kur ir kaip jos buvo įgytos, sudaroma galimybė projektuoti individualius studijų kelius kandidatui, patenkančiam į aukštojo mokslo sistemą iš įvairios aplinkos: praktinės veiklos, institucijos, vykdančios neformalų švietimą, kitos valstybės ir t. t.

4.3. Skaidrumo ir objektyvumo principas. Kandidato neformaliojo suaugusiųjų švietimo sistemoje įgytos kompetencijos vertinamos derinant ir jungiant įvairius vertinimo metodus ir išvengiant vertintojo subjektyvaus požiūrio į vertinimo procedūras, kriterijus ar vertinamą kandidatą. Kandidatui suteikiama grįžtamoji informacija apie priimtą sprendimą ir sudaroma galimybė teikti apeliaciją.

4.4. Prilyginamumo principas. Neformaliojo suaugusiųjų švietimo sistemoje įgytos kompetencijos vertinamos pagal atitinkamoje studijų programoje aprašytas studento turimas žinias ir gebėjimus jam baigus mokymosi dalyką, modulį, programą (toliau – studijų rezultatai).

4.5. Savanoriškumo principas. Savanoriškai apsisprendamas dalyvauti vertinimo procese, vertinimu suinteresuotas kandidatas yra atsakingas už pateiktus vertinti neformaliojo suaugusiųjų švietimo sistemoje įgytas kompetencijas liudijančius dokumentus, medžiagą: pažymėjimus, darbdavių atsiliepimus, projektus, vaizdo ir garso įrašus, darbų pavyzdžius ir kt. (toliau – kompetencijų įrodymai), yra motyvuotas būti vertinamas, pasirengęs vertinimo procedūrai ir, jei siekia įgyti kvalifikaciją, sąmoningai planuoja tolesnes studijas aukštojoje mokykloje.

5. Ši tvarka nustato reikalavimus ir procedūras neformaliojo ir savaiminio mokymosi būdu įgytų kompetencijų vertinimui. Ji taikoma asmenims, pageidaujantiems įvertinti neformaliojo būdu įgytus pasiekimus. Pasiekimai ir kompetencijos gali būti vertinamos dviem būdais:

5.1. Kompetencijų vertinimo ir pripažinimo komisijai pateikiamas kompetencijų aplankas, pagal nurodytus reikalavimus.

5.2. Laikomas egzaminas, jeigu kandidatas neturi galimybės suformuoti kompetencijų aplanką, tačiau gali pademonstruoti reikalingas žinias ir gebėjimus turimai kompetencijai įrodyti.

6. Tarp kandidato ir Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos atitinkamo fakulteto yra sudaroma kompetencijų vertinimo ir pripažinimo sutartis, kurioje apibrėžiami abiejų šalių įsipareigojimai.

7. Kompetencijų vertinimo ir pripažinimo bei apeliacijų komisijas sudaroma direktoriaus įsakymu fakulteto dekanu teikimu per 10 dienų po kandidato prašymo/apeliacijos pateikimo. Kompetencijų vertinimo ir pripažinimo komisiją sudaro 5 nariai: dekanas, katedros, kurioje vertinamos kandidato kompetencijos, vedėjas ir trys su vertinamais dalykais susiję dėstytojai. Apeliacinę komisiją sudaro 4 nariai: fakulteto ar Kolegijos administracijos atstovas – komisijos pirmininkas, ir trys katedros (dalyko) dėstytojai.

II. NEFORMALIOJO SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMO SISTEMOJE ĮGYTŲ KOMPETENCIJŲ VERTINIMO IR PRIPAŽINIMO ORGANIZAVIMAS

8. Neformaliojo suaugusiųjų švietimo sistemoje įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo etapai:

8.1. Informavimas. Kandidatas supažindinamas su vertinimo principais, procedūra, vertinimo sąlygomis, galimais vertinimo rezultatais, individualius poreikius atitinkančiomis studijomis. Kandidatas apsisprendžia dalyvauti neformaliojo suaugusiųjų švietimo sistemoje įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo procedūroje.

8.2. Konsultavimas:

8.2.1. Kandidatui yra skiriama pirminė konsultacija, o kitos konsultacijos skiriamos pagal kandidato poreikį semestro eigoje. Katedros vedėjas konsultuoja kandidatą kaip parengti kompetencijų aplanką, tikrina jo turinį, teikia egzaminui laikyti reikalingą informaciją;

8.2.2. Vienai konsultacijai skiriama ne mažiau kaip 1 akademinė valanda.

8.3. Kompetencijų vertinimas:

8.3.1. Kompetencijų vertinimą vykdo kompetencijų vertinimo ir pripažinimo komisija kompetencijų aplanko arba egzamino pagrindu. Tuo tikslu analizuojami kandidato neformaliojo suaugusiųjų švietimo sistemoje įgytų kompetencijų įrodymai. Nustatoma kandidato neformaliojo suaugusiųjų švietimo sistemoje įgytų kompetencijų ir studijų rezultatų atitiktis bei šios atitikties apimtis.

8.3.2. Jei kompetencijų aplanke duomenys tik iš dalies pagrindžia turimų kompetencijų atitiktį dalyko studijų programos ar jos dalies reikalavimus, kompetencijų vertinimo ir pripažinimo komisija nusprendžia kas bus vertinama papildomai ir kokie metodai bus naudojami, jei išskyla būtinybę skiria papildomą laiką pasirėngimui, skiria vertinimo datą ir apie tai informuoja kandidatą.

8.4. Sprendimo priėmimas (įvertinimas):

8.4.1. Sprendimą dėl pripažįstamų kandidato kompetencijų ir (arba) įskaitomų studijų dalykų ar modulių priima kompetencijų vertinimo ir pripažinimo komisija. Nustatoma, ar pakanka kandidato pateiktų įrodymų pagrįsti jo įgytas kompetencijas ir (arba) kurie studijų dalykai ar moduliai yra įskaitomi.

8.4.2. Kompetencijų vertinimo ir pripažinimo komisija nustato kandidato neformaliojo suaugusiųjų švietimo sistemoje įgytų kompetencijų ir studijų rezultatų atitiktis bei šios atitikties apimtis. Vertinama 10 balų sistemoje.

8.4.3. Kompetencijų vertinimo ir pripažinimo komisija vertinimo išvadas ir siūlymus dėl pripažinimo fiksuoja protokole ir kompetencijų vertinimo komisijos išvadų kortelėje, ir teikia Kolegijos atitinkamo fakulteto dekanui arba jo įgaliotam atstovui juos tvirtinti.

9. Pripažinti kompetencijų vertinimo rezultatai yra įskaitomi kaip studijų pasiekimai.

10. Baigiamasis darbas neįskaitomas.

11. Įskaitoma ne daugiau nei 75 proc. ketinamos studijuoti programos apimties.

12. Kolegijoje vykdomi kursai gali būti įskaitomi kaip studijų programos dalis pagal jų apimtį kreditais ir atitikiną studijų programai.

13. Sprendimas dėl kandidato neformaliojo suaugusiųjų švietimo sistemoje įgytų kompetencijų įvertinimo gali būti teigiamas, iš dalies teigiamas ir neigiamas:

13.1. Priėmus teigiamą sprendimą, kandidato neformaliojo suaugusiųjų švietimo sistemoje įgytos kompetencijos patvirtinamos atitinkamu dokumentu, o jei kandidatas siekia įgyti aukštojo mokslo kvalifikaciją, suteikiamas tam tikras studijų kreditų skaičius ir įskaitomi tam tikri studijų dalykai ar moduliai.

13.2. Priėmus iš dalies teigiamą sprendimą, kandidatui suteikiama galimybė per nustatytą laiką pateikti papildomus kompetencijų įrodymus ir (arba) kandidato kompetencijos vertinamos papildomais metodais (testas, kompetencijų demonstravimas, individualus studijų projektas).

13.3. Priėmus neigiamą sprendimą, kandidato neformaliojo suaugusiųjų švietimo sistemoje įgytos kompetencijos nėra pripažįstamos lygiavertėmis atitinkamos studijų programos reikalavimams.

14. Jei asmuo nesutinka su sprendimu dėl kompetencijų vertinimo ir pripažinimo, jis turi teisę per 10 dienų nuo atsakymo gavimo dienos pateikti apeliaciją fakulteto dekanui.

15. Apeliacijoms dėl kompetencijų vertinimo ir pripažinimo nagrinėjimui fakulteto dekanas sudaro apeliacinę komisiją, susidedančią iš dekanu skirtų trijų studijų programos dėstytojų, vieno kompetencijų pripažinimo komisijos nario, prodekano.

16. Apeliacinė komisija gautą skundą išnagrinėja ne vėliau kaip per 15 kalendorinių dienų ir pateikia raštišką atsakymą skundą padavusiam asmeniui.

III. KOMPETENCIJŲ VERTINIMO IR PRIPAŽINIMO ĮFORMINIMO TVARKA

17. Kandidatas užpildo nustatytos formos prašymą (1 priedas) dėl neformaliojo suaugusiųjų švietimo sistemoje įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo.

18. Teikiamų konsultacijų kandidatams apskaita žymima Kolegijos atitinkamo fakulteto Kompetencijų vertinimo ir pripažinimo konsultacijų grafike (2 priedas). Konsultacijų grafikas saugomas kandidato byloje.

19. Kandidato kompetencijų įrodymai pateikiami kompetencijų aplanke ar popierinėje/elektroninėje (CD-ROM ar DVD-ROM) egzamino formoje. Įrodymai saugomi penkerius metus kandidato asmens byloje.

20. Kompetencijų vertinimo ir pripažinimo komisija savo išvadas apie kompetencijų vertinimą ir/ar įskaitymą įrašo nustatytos formos kompetencijų įvertinimo ir dalykų įskaitymo kortelėje (3 priedas) ir kompetencijų vertinimo ir pripažinimo komisijos išvadų kortelėje (5 priedas), pridedami kompetencijų vertinimo ir pripažinimo komisijos narių vertinimo metu užpildyti ir pasirašyti dokumentai (protokolas, kandidato kompetencijų įrodymų aplankas (4 priedas), egzamino rezultatai, užpildyti testai ir kt.) ir perduodami atitinkamo fakulteto dekanui.

21. Dalykų pavadinimai, įvertinimai, kiti duomenys, susiję su studijų rezultatų įskaitymu, į diplomo priedą (priedėlį) ar akademinę pažymą įrašomi lietuvių kalba.

22. Jei kandidatas nutraukia studijas ar pageidauja studijuoti kitas Kolegijoje vykdomas studijų programas, jam išduodamas pažymėjimas, kuriame nurodomos pripažintos kompetencijos.

IV. KANDIDATO NEFORMALIOJO SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMO SISTEMOJE ĮGYTŲ KOMPETENCIJŲ VERTINIMO IR PRIPAŽINIMO PROCEDŪROS KAINA

23. Kandidato neformaliojo suaugusiųjų švietimo sistemoje įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo procedūros kainą sudaro:

23.1. Įmoka už prašymo dalyvauti neformaliojo suaugusiųjų švietimo sistemoje įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo procedūroje nagrinėjimą, taip pat aukštosios mokyklos pasirengimą vertinimo procedūrai; ši įmoka yra 1 bazinės socialinės išmokos dydis.

23.2. Įmoka už kompetencijos (kompetencijų) vertinimą, kuri priklauso nuo kandidato neformaliojo suaugusiųjų švietimo sistemoje įgytos kompetencijos (kompetencijų) ir studijų rezultatų atitikties apimties, už vieną studijų kreditą taikant įmoką, išreiškiamą bazinės socialinės išmokos (toliau – BSI) dydžiu. Ši įmoka - 0,6 BSI.

24. Kandidato neformaliojo suaugusiųjų švietimo sistemoje įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo procedūrą finansuoja kandidatas, taip pat gali finansuoti darbdavys, asociacijos, Lietuvos darbo birža prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, kiti juridiniai ir fiziniai asmenys.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

25. Neformaliojo suaugusiųjų švietimo sistemoje įgytų kompetencijų vertinimo ir pripažinimo tvarkos aprašas įsigalioja nuo jo patvirtinimo Akademinės tarybos posėdyje datos. Pakeitimus gali inicijuoti Kolegijos direktorius, Studijų tarnyba, fakultetai ir Studentų atstovybė. Pasiūlymai teikiami Akademinės tarybos pirmininkui.

26. Šis tvarkos aprašas keičiamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais.

SUDERINTA

Studentų atstovybės posėdyje

2013-01-29 protokolu Nr. 24-01

.....
(Vardas, pavardė)

.....
(Gyvenamoji vieta)

Tel.

El. p.

Vilniaus technologijų ir dizaino kolegijos
direktorei Liucijai Nijolei Kikutienei

PRAŠYMAS

DĖL

201 -.....-.....
Vilnius

Prašau įvertinti neformalaus mokymosi būdu įgytas kompetencijas, jas pripažinti ir nustatyti jų vertę studijų kreditais, pagal pateiktus kompetencijų įgijimo įrodymus.

.....
(parašas)

.....
(Vardas, pavardė)

KONSULTACIJŲ GRAFIKAS

| Eil. Nr. | Įskaitomas studijų dalykas | Kreditai | Konsultacijos data | Dėstytojas | |
|----------|----------------------------|----------|--------------------|------------|---------|
| | | | | V. Pavardė | Parašas |
| 1. | | | | | |
| 2. | | | | | |
| 3. | | | | | |
| 4. | | | | | |
| 5. | | | | | |
| 6. | | | | | |
| 7. | | | | | |
| 8. | | | | | |
| 9. | | | | | |
| 10. | | | | | |

Katedros vedėjas

.....
(parašas).....
(vardas pavardė)

KOMPETENCIJŲ ĮVERTINIMO IR DALYKŲ ĮSKAITYMO KORTELĖ

| Eil. Nr. | Įskaitomas studijų dalykas | Kreditai | Įvertinimas | Kompetencijų įvertinimo ir pripažinimo komisijos pirmininkas | |
|----------|----------------------------|----------|-------------|--|---------|
| | | | | V. Pavardė | Parašas |
| 1. | | | | | |
| 2. | | | | | |
| 3. | | | | | |
| 4. | | | | | |
| 5. | | | | | |

.....
(pareigos)

.....
(parašas)

.....
(vardas pavardė)

KOMPETENCIJŲ APLANKO STRUKTŪRA

1. Gyvenimo aprašymas (CV pagal *EUROPASS* formą)

2. Formalaus mokymosi būdu įgytos kompetencijos, kvalifikacijos bei išsilavinimas ir tai patvirtinantys dokumentai (1 lentelė)

| Kompetencijos ir/arba kvalifikacijos ir/arba išsilavinimas | Dokumento pavadinimas | Kas išdavė ir išdavimo metai |
|---|------------------------------|-------------------------------------|
| | | |

3. Neformalaus mokymosi būdu įgytos kompetencijos bei išsilavinimas ir tai patvirtinantys dokumentai (2 lentelė)

| Kompetencijos | Dokumento pavadinimas | Kas išdavė ir išdavimo metai | Pastabos |
|----------------------|------------------------------|-------------------------------------|-----------------|
| | | | |

.....
(parašas)

.....
(kandidato vardas pavardė)

**KOMPETENCIJŲ VERTINIMO IR PRIPAŽINIMO
KOMISIJOS IŠVADŲ KORTELĖ**

| Eil. Nr. | Įskaitomo dalyko pavadinimas | Kreditai | Kompetencijos (teigiamos/iš dalies teigiamos/neigiamos) |
|---------------------|-------------------------------------|-----------------|--|
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |
| | | | |

Kompetencijų vertinimo ir pripažinimo komisija